

Mál nr. 13/2015**M****og****vátryggingafélagið X v/ ábyrgðartryggingar veghaldara V og v/ kaskótryggingar
bifreiðarinnar A.****Bifreið varð fyrir skemmdum þegar henni var ekið um veg þar sem unnið var að viðgerð.****Gögn.**

1. Málskot, móttakið 15.1.2015, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf V, dags 20.1.2015, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Að kvöldi 21.7.2014 ók málskotsaðili (hér eftir nefndur M) bifreiðinni A vestur Siglufjarðarveg. Á nokkurra kílómetra kafla vestan Strákaganga vann V að endurbótum á veginum vegna jarðsigs. Um 11 km vestan gangnanna mun M hafa rekið A niður með þeim afleiðingum að vélarpúði (mótorpúði) og svokölluð AC-dæla urðu fyrir skemmdum. Í lögregluskýrslu um atvikið segir að þar sem óhappið varð hafi verið búið að fræsa upp malbik og var mölin mjög holótt og gróf og malbiksbrúnir beittar. Þar segir enn fremur að sjö kílómetrum vestan Strákaganga séu upp vegmerkingar mjög áberandi þar sem ökuhraði er lækkaður. Merkingar hafi síðan verið af og til næstu fjóra kílómetra að þeim stað þar sem óhappið varð.

M hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu V hjá vátryggingafélaginu X vegna þess tjóns sem varð á A við óhappið. Einnig hefur M krafist bóta úr kaskótryggingu A hjá X vegna tjónsins. X hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu V og einnig hafnað bótaskyldu úr kaskótryggingunni þar eð tjónið sé undanþegið bótaskyldu úr vátryggingunni.

Álit.

Samkvæmt 56. gr. vegalaga nr. 80/2007 ber veghaldari vegar, sem opinn er almenningi til frjálstrar umferðar, ábyrgð á tjóni sem hlýst af slysi á veginum þegar tjónið er að rekja til gáleysis veghaldara við veghaldið og sannað er að vegfarandi hafi sýnt af sér eðlilega varkárni. Samkvæmt ákvæði þessu verður veghaldari því aðeins gerður ábyrgur fyrir tjóni sem verður á vegi að fullnægt sé þeim skilyrðum annars vegar að sýnt sé fram á að tjónið verði rakið til þess að veghaldarinn hafi sýnt gáleysi við veghaldið, þ. á. m. í tengslum við viðhald vegarins, og hins vegar að vegfarandi hafi sýnt af sér eðlilega varkárni. Af gögnum málsins verður ekki talið að sýnt hafi verið fram á að skilyrðum þessum hafi verið fullnægt þegar umrætt tjón varð á A. V ber því ekki ábyrgð á tjóninu og af því leiðir að tjónið telst ekki bótaskyldt úr ábyrgðartryggingu V hjá X.

Í 2. gr. í vátryggingarskilmálum þeim sem gilda um kaskótryggingu A eru í fimm tölusettum málsgreinum tilgreind þau tjónstilvik sem vátryggingin tekur til. Samkvæmt gr. 2.4 bætir vátryggingin „hvers konar önnur tjón á hinu vátryggða ökutæki, sem verður vegna skyndilegra og óvæntra, utanaðkomandi atvika en þó með undanþágum og takmörkunum sem nánar eru tilgreindar í skilmálum þessum.“ Í 3. gr. skilmálanna eru ákvæði er varða undanþágu frá bótaskyldu. Segir þar í gr. 3.5 að vátryggingin bætir ekki „[h]vers kyns tjón sem verða á undirvagni ökutækis og hjólbörðum þegar ökutæki rekst niður í akstri svo sem á hryggi eftir veghefla, hraðahindranir, ristarhlið, holur í malbiki, jarðföstu grjóti eða torfæru hvort sem er utan vega og slóða eða ekki. Hér með talin bilun á ásum, fjöðrum, girrkassa, drifi, rafgeymi og öðrum hlutum í eða á undirvagni ökutækisins sem og skemmdir vegna þess að hreyfillinn bráðnar saman. Hið sama gildir um skemmdir er verða þegar laust grjót hrekkur upp undir ökutæki í akstri.“

Ekki verður ráðið af gögnum málsins að ágreiningur sé með aðilum um að skemmdir á A hafi orðið af völdum höggs er bifreiðin tók niðri á veginum. Var þannig um að ræða skyndilegt, óvænt og utanaðkomandi atvik sem fellur undir gr. 2.4 í váttryggingarskilmálunum. Kemur þá til skoðunar hvort undanþáguákvæðið í gr. 3.5 eigi hér við og X geti fírið sig bótaskyldu í skjóli þess. Hefur X sönnunarbyrðina um það að svo sé. Samkvæmt ákvæðinu bætir váttryggingin ekki tjón á undirvagni eða hjólbörðum ökutækis þegar það rekst niður í akstri eins og nánar greinir í ákvæðinu, m.ö.o. það takmarkast við tjón sem verður á undirvagni eða hjólbörðum hins váttryggða ökutækis, svo og bilun á ásum, fjöðrum, girkassa, drifi, rafgeymi og öðrum hlutum í eða á undirvagni ökutækisins. X kveður skemmdir á vélarpúða og AC-dælu vera skemmdir á undirvagni A. Á hinn bóginn kveður M að svo sé ekki. Engra gagna nýtur við í málinu um það hvort þeir í hlutir í A sem urðu fyrir skemmdum séu hlutar af undirvagni bifreiðarinnar eða tilheyri undirvagninum með óyggjandi hætti þannig að bilun á þeim falli undir undanþáguákvæðið. Gegn andmælum M verður við svo búíð að telja ósannað að hinir skemmdu hlutir tilheyri undirvagni A. Getur X því ekki leyst sig undan ábyrgð með vísan til greinar 3.5 í váttryggingarskilmálunum. Tjónið telst bótaskyldt úr kaskótryggingunni.

Niðurstaða.

M ábyrgðartryggingu V váttryggingafélaginu X vegna tjóns á bifreiðinni A.

Tjónið bætist hins vegar úr kaskótryggingu A hjá X.

Reykjavík, 10. febrúar 2015.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.